

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE
w Obserwatoryum Astronomiczném
WARSZAWSKIEM.
Maj. 1867.

Maj, 1867.

Dostrzeżenia Meteorologiczne

Miejsce dostrzeżeń wzniesione jest 367,6 stóp paryzkich
długość w czasie 1^h14^m45^s,7 czyli w łuku 18°41'25",5

Dnia	Odmiany księżycy	BAROMETR w milimetrach sprowadzony do 0°					TERMOMETR stustopniowy				
		6 godz. rano	10 godz. rano	4 godz. wiecz.	10 godz. wiecz.	średni dzienne	6 godz. rano	10 godz. rano	4 godz. wiecz.	10 godz. wiecz.	średni dzienne
1	Równ.	745.21	746.13	746.85	748.41	746.650	+10°2	+12°8	+15°5	+11°6	+12°53
2		749.14	749.21	747.37	746.88	748.130	10.8	15.9	16.7	13.1	14.13
3		746.33	748.08	750.17	751.41	748.998	12.3	14.6	10.4	8.1	11.33
4	☾.	752.13	753.44	751.02	755.28	753.718	6.8	9.0	9.0	6.5	7.83
5	Perig.	757.40	758.62	758.09	758.41	758.130	3.1	5.4	10.6	7.9	6.73
6		758.95	758.99	758.22	758.56	758.680	6.0	10.6	14.4	10.2	10.30
7		759.19	759.13	757.08	754.84	757.360	8.5	14.4	18.9	13.5	13.83
8		750.23	748.70	748.10	750.08	749.278	11.9	19.4	21.5	13.3	16.53
9		751.53	751.57	750.31	750.92	751.083	5.7	10.5	14.9	7.5	9.63
10	☾.	752.18	752.34	750.54	749.88	751.235	2.7	5.6	10.6	6.7	6.40
11		749.49	748.39	743.45	740.04	745.343	4.1	9.0	13.8	8.1	8.73
12		739.47	741.50	741.26	740.51	740.683	8.7	11.8	18.4	11.9	12.70
13		736.95	735.36	737.14	737.92	736.843	11.8	18.5	21.0	14.8	16.53
14	Równ.	740.95	743.63	745.85	747.17	744.400	11.6	12.9	11.8	5.8	10.33
15		749.12	750.46	750.98	752.71	750.818	2.5	4.4	8.7	3.6	4.80
16		752.76	752.12	749.99	748.52	750.848	4.6	9.8	9.0	7.3	7.68
17		745.62	745.41	745.35	747.37	745.938	6.0	6.9	6.6	4.0	5.88
18	☉.	749.57	750.23	750.33	751.23	750.353	3.3	5.8	9.4	5.8	6.08
19		751.79	752.24	751.53	751.11	751.668	3.1	7.3	10.8	5.6	6.70
20		751.48	750.84	748.21	746.48	749.253	4.1	9.8	13.6	8.3	8.95
21	Apog.	743.53	745.43	740.79	741.08	742.708	8.9	16.3	15.0	10.7	12.73
22		740.04	740.21	742.65	744.69	741.898	11.2	17.7	18.5	11.8	14.80
23		746.77	746.55	743.08	749.35	746.438	7.1	11.0	12.1	12.2	10.60
24		743.75	745.27	746.01	745.29	745.080	6.5	8.2	8.9	5.4	7.25
25		747.05	748.58	751.00	752.04	749.668	3.3	5.3	6.3	4.4	4.83
26	☾.	752.57	752.87	752.74	752.76	752.735	4.6	8.5	9.6	7.3	7.50
27		752.52	752.20	750.84	750.41	751.493	7.6	11.8	17.0	10.4	11.70
28	Równ.	749.25	748.41	749.35	752.86	749.968	12.6	16.9	15.4	12.7	14.40
29		756.50	757.25	757.55	758.19	757.373	11.6	16.3	21.0	14.5	15.83
30		758.65	758.41	756.66	755.58	757.325	13.4	17.7	22.7	15.4	17.30
31		753.90	753.25	750.67	749.58	751.850	16.4	21.9	26.6	21.2	21.53
Sr.		749.184	749.833	749.233	749.663	749.552	+7°77	+11°80	+14°15	+9°67	+10.85

w Obserwatorium Astronomiczném Warszawskiem.

nad poziom morza, jego szerokość geogr. 52°13'5",
na wschód względem południka paryzkiego.

Wielkość średnia dzienna	STAN NIEBA				KIERUNEK WIATRU				Ilość wo- dy co do wysokości w milim.		Wysok. wody na Wiśle	
	6 godz. rano	10 godz. rano	4 godz. wiecz.	10 godz. wiecz.	6 godz. rano	10 godz. rano	4 godz. w.	10 godz. w.	dész- czu	śnie- gu	stop nam. p.	cali nam. p.
77.7	pochm.	pochm.	pochm.	pochm.	PdZ1.	PdZ1.	PdZ1.	Z1.	2.2		7	9
78.3	pochm.	napół pog.	pochm.	pochm.	W1.	W.	PnW1.	PdW1.	2.4		8	2
78.9	pochm.	pochm.	pochm.	pochm.	Pd1.	Z1.	Z1.	Z1.			9	1
81.8	poch.dész.	pochm.	pochm.	pochm.	Pn1.	PgZ1.	Z1.	Pn2.	0.9		8	6
73.3	pochm.	pochm.	pogodny	pogodny	Pn1.	Pn1.	Pn1.	Pn1.			8	0
61.6	pogodny	pogodny	pogodny	pogodny	PnW1.	Pn1.	Pn1.	Pn1.			7	10
60.3	pogodny	pogodny	napół pog.	pogodny	PdW1.	PdZ1.	PdZ1.	Pd2.			7	7
59.4	pogodny	napół pog.	pogodny	pogodny	Pd1.	Z2.	PnZ1.	Pn1.	0.1		7	4
63.5	pogodny	pogodny	napół poh.	pogodny	Pn1.	PnW1.	Pn1.	PnW1.			7	2
55.6	pogodny	pogodny	pogodny	pochm.	PnW1.	PnW1.	PnW1.	W1.			6	6
78.5	pochm.	pochm.	pochm.	pochm.	PdW1.	PdZ1.	PdW1.	W1.	0.2		6	0
86.7	pochm.	pochm.	pochm.	pochm.	Pn1.	Z1.	Pn1.	W1.	0.2		5	8
78.2	pochm.	pochm.	pochm.	napół pog.	W1.	Pd1.	PdZ1.	Z1.	0.1		5	4
77.3	pochm.	pochm.	pochm.	pochm.	Z1.	Z1.	Z1.	Pn2.			5	1
67.1	pochm.	pochm.	pochm.	pochm.	PnW1.	Pn1.	PnW1.	PnW1.			5	1
75.0	pochm.	pochm.	pochm.	pochm.	W1.	PdW1.	W1.	PnW1.	0.1		5	2
98.3	poch.dész.	pochm.	pochm.	pochm.	PnW1.	PnW1.	PnW1.	PnZ2.			5	5
79.4	pochm.	pochm.	poch.dész.	pochm.	PnZ1.	Pn2.	PnZ1.	PnZ2.			5	5
68.9	pochm.	napół pog.	napół pog.	pogodny	PnZ1.	Pn1.	Pn1.	PnZ2.			5	8
66.4	pogodny	pogodny	napół pog.	pogodny	Z1.	Pd1.	W1.	PdW1.			6	3
75.5	pochm.	pochm.	pochm.	pogodny	PdW1.	PdW1.	Pd1.	PdZ1.	7.1		6	6
73.2	pochm.	pochm.	pochm.	pog.z chm.	PdW1.	PdZ2.	PdZ2.	Z1.	1.3		7	4
89.5	pochm.	pochm.	pochm.	pochm.	Pn1.	PnW1.	PdW1.	W1.	10.5		6	11
80.7	pochm.	pochm.	pochm.	pochm.	Z1.	Z1.	PnZ1.	PnZ2.	0.1		6	4
80.7	pochm.	pochm.	pochm.	pochm.	Z1.	Z1.	Z1.	Z1.	5.2		5	10
75.4	pochm.	pochm.	pochm.	pochm.	Z1.	Z1.	Z1.	Pn1.			5	8
63.3	pogodny	pog.z chm.	pogodny	pogodny	Pd1.	PdW1.	Pd1.	PdW1.			5	7
74.8	pochm.	pochm.	pochm.	pogodny	Pd1.	Pd2.	Z1.	PnZ1.	1.7		5	8
68.8	pogodny	pochm.	pochm.	pogodny	PnZ1.	PnZ1.	PnZ1.	PnW1.			6	0
69.7	pogodny	pogodny	pogodny	pogodny	Pd1.	Pd1.	Pd1.	Pd1.			6	4
63.5	pogodny	pog.z chm.	pogodny	pochm.	Pd2.	Pd1.	Z1.	Z2.			6	1
73.5									32.1		6	5.9

	m.	c.	i.
Średnia wysokość barometru miesięczna	749.553	27	8.274
Najwyżej barometr dochodził d. 7 o g. 6 rano	759.19	28	0.546
Najniżej — — d. 13 o g. 10 rano.	735.36	27	1.983
Średnia dzienna zmiana barometru	3.819		1.693
Największa dzienna zmiana barometru d. 11—12 o godz. 6 rano	10.02		4.442
Średnia wysokość barometru jest większa o	0.376		0.167
od stanu normalnego z 41 lat poprzedzających	749.177	27	8.107
Średnia temperatura maja wynosi	+ 10 ^o .85 C.	+	8 ^o .68 R.
Średnia zmiana dzienna temperatury	3.27 "		2.62 "
Największa zmiana dzienna temperatury d. 13—14 o godz. 4 po poł.	9.2 "		7.4 "
Średnia temperatura maja jest mniejsza o	2.54 "		2.03 "
od stanu normalnego z 41 lat poprzedzających	+ 13.39 "		10.71 "
Termometrograf wskazał: Maximum: +27 ^o .2 C. = +21 ^o .8 R. d. 31 po połnd.			
Minimum: + 0.8 " = + 0.6 " d. 20 rano.			

Średnia wilgotność powietrza miesięczna jest: 73.5 biorąc 100 za zupełne nasycenie atmosfery parą wodną, albo co do ciężaru: 7.54 gramów na jednym metrze sześciennym powietrza; wilgotność ta jest większa o 4.6 setnych od normalnej (68.9).

Ilość wody spadłej z deszczu co do wysokości wynosi 32.1 mil. czyli 14.23 lin. par.; mniejsza o 20.9 mil. czyli 9.28 lin. par., od ilości wody jaka zwykle u nas w maju spada (53.0 mil. czyli 23.55 lin. par.).

Dni pogodnych było 6, napółpogodnych 6, pochmurnych 19.

— deszczu 14: (d. 1, 2, 4, 8, 11, 12, 13, 16, 21, 22, 23, 24, 25 i 28).

— śniegu 1: (d. 25).

— mgły 1: (d. 28).

— gradn i krup 1: (d. 25).

— błyskawie i grzmotów 3: (d. 21, 22, i 23).

— błyskawie bez grzmotów 2: (d. 8 i 11).

Wiatr panujący zachodni i północno-zachodni.

Maj b. r. był napół pogodny, dosyć wilgotny i chłodny. Średnia jego temperatura wynosi 8.7 stop. R. o 2.0 stop. R. mniejsza od normalnej (10.7 stop. R.), a o 0.2 stop. R. jak w r. z. Najełdniejsze były dni między 15 a 27, podczas których księżyc znajdował się pod równikiem niebieskim, średnia bowiem temperatura tych dni wynosi 6.5 stop. R. o 4.0 stop. R. mniejsza jak w stanie normalnym. W ostatnich dniach miesiąca temperatura znacznie się podniosła. Największe ciepło 21.8 stop. R. było dnia 31 po południu, najmniejsze 0.6 stop. R. d. 20 rano; największa zmiana dzienna temperatury 7.5 stop. R. przypadła z d. 13 na 14 gdy księżyc przechodził przez równik niebieski. Barometr przez cały miesiąc utrzymywał się dosyć wysoko i mało stan swój zmieniał; największa jego zmiana dzienna 4.44 lin. par. przypadła z d. 11 na 12 o godz. 6 rano. Deszcze padały dosyć często ale nieobficie. W d. 25 padał drobny śnieg w połączeniu z gradem i krupami. Dni deszczu było 14, o 1 więcej jak normalnie. Pod względem stanu nieba miesiąc ten był napół pogodny, stosunek bowiem dni pogodnych, do napół pogodnych i pochmurnych w stanie normalnym jest jak 5,8:13,4:11,8 gdy tenże stosunek w b. m. jest jak 6:6:19. Wiatr panujący dosć zmienny; najczęściej wiał zachodni i północno-zachodni.

Średnia wysokość wody na rzece Wiśle..... stop 6 cali 5.9 n.m. polsk.
Wysokość wody największa dochodziła d. 3..... stop 9 " 1 " "
" " najmniejsza " d. 14 i 15..... stop 5 " 1 " "

Maj b. r. odznaczał się wszędzie niską temperaturą, w Berlinie padał śnieg d. 22 i 25, w Wrocławiu d. 25.

W końcu miesiąca padał także śnieg w wielu okolicach Francji, przytem w Prowansji termometr opadał kilka stopni niżej zera.

W maju b. r. w wielu okolicach silne były burze, połączone często z niezwyklej wielkości gradem. Podobne burze miały miejsce: w nocy z d. 11 na 12 w okolicach Sandomierza, d. 12 na Szlązku w okolicach m. Kamienicy i Wołowa, d. 13 w Łomży, d. 14 w Poznańskiem w pobliżu m. Keyni, podczas której powstała trąba powietrzna i zrzuciła liczne szkody w okolicznych budowlach; prócz tego niezwykle huragan nawiedził okolicę Łucka wołyńskiego d. 18 między godziną 3 i 4 po południu.